

№ 24

1 жовтня 2016 року

В цьому випуску:

Свято захисника Вітчизни	1
Міжнародний день без паперу	2
Збережемо території природно-заповідного фонду від вогню!	3
Закликаємо – бережіть природу!	4
Тваринний світ НПП «Великий Луг»	4
Фестиваль «Козацькі розваги»	5
Акція екологічної дії «Чисті джерела»	6
Всеукраїнська науково-практична конференція	6
Запрошуємо на екскурсії	6

Газета Національного природного парку «Великий Луг»

Великий Луг

Свято захисника Вітчизни

14 жовтня відзначається одне з найбільш шанованих свят в Україні – свято Покрови Пресвятої Богородиці, або, як зазвичай кажуть, "Покрови" чи "Святої Покрови".

За легендою, у цей день військо давніх русів на чолі з Аскольдом взяло в облогу Константинополь. Мешканці міста в гарячій молитві звернулись до Божої Матері з проханням про порятунок. Богородиця з'явилася перед людьми та вкрила їх своєю покровою (омофором). Після цього вороги вже не могли побачити цих людей. Як вказують деякі джерела, вражений Аскольд та його дружинники прийняли святе хрещення і стали християнами.

Для козаків Покрова була найбільшим святом. Цього дня відбувалися вибори нового отамана.

З 14 жовтня 2014 р. указом Президента України Петра Порошенка з метою вшанування мужності та героїзму захисників

незалежності і територіальної цілісності України, військових традицій і звитяг Українського народу, сприяння дальшому зміцненню патріотичного духу в суспільстві та на підтримку ініціативи громадськості було встановлене свято День захисника України. Цим же указом скасовано указ Президента України Леоніда Кучми 1999 р., яким встановлювалося свято – День захисника Вітчизни, що відзначалося щорічно 23 лютого. Це свято відзначається в Україні у день Покрови Пресвятої Богородиці водночас з Днем Українського козацтва. З 2015 року є державним святом і неробочим днем.

«Сила нескорених» – саме під таким гаслом українці вперше відзначали свято Дня захисника України.

«14 жовтня, Покрова Пресвятої Богородиці, ще з козацьких часів був святковим днем захисників Вітчизни. Тому минулого року, свідомо викреслюючи з українського календаря чуже, штучно до нас привнесене свято, я цілком природно зупинив свій вибір на 14 жовтня», – зазначив Петро Порошенко. Щиро вітаємо всіх зі святом, зичимо здоров'я, добробуту та миру!

22 жовтня – Міжнародний день без паперу

Наше життя нерозривно пов'язане з природним середовищем. На ранніх етапах свого становлення людина, користуючись продуктами природи, не завдавала помітної шкоди природним ресурсам. На сьогодні наслідки впливу людини на навколишнє середовище сумні й тривожні: порушуються природні угруповання й ландшафти, забруднюється атмосфера, морські акваторії і прісні водойми, руйнується ґрунтовий покрив, зменшуються лісові ресурси та чисельність видів рослин і тварин, хімічні сполуки, які циркулюють у біосфері, шкодять здоров'ю людини та всьому живому. Тож у стосунках із природою людство зіткнулося із серйозними і складними проблемами – здатність біосфери до саморегуляції значно зменшилась (взагалі її існування, як системи, знаходиться під загрозою). Людство змушене перейти до ресурсозберігаючого виробництва і керуватися екологічними пріоритетами у взаємодії з природним середовищем. Непродумані технології, організація й виконання робіт можуть привести до великих втрат, нанесення непоправної шкоди навколишньому середовищу. Зокрема, це стосується виробництва та використання звичайного паперу.

Цю назву листовий матеріал дістав від свого попередника папіруса, на якому писали ще в стародавньому Єгипті. Батьківщиною паперу є Китай. Там його почали виробляти ще задовго до нашої ери. В Європі першими виробниками паперу є угорці (1300 рік). На території сучасної України першу папірню побудували в 1541 році на Львівщині у місті Буськ. Найпоширеніший вид виготовлення паперу – хімічна обробка волокон деревини.

Ви можете уявити своє життя без використання паперу? А якщо хоча б на один день? Дійсно, це доволі важко, але можливо й необхідно. За останні роки використання паперу збільшилося приблизно на 26% і це в той час, коли, здавалось, у «моді» саме електронні засоби збереження інформації. Незважаючи на новітні технології, у всьому світі кожного дня використовується понад 1 млн. тонн офісного паперу, більша частина якого використовується не раціонально. Завдається величезна шкода навколишньому середовищу. Одне дерево перетворюється на 12500 аркушів паперу, і, щоб забезпечити річне споживання паперу, потрібно 768 мільйонів дерев. Протягом 24-х годин після створення викидається 45% паперових документів. Доволі сумна, а можна сказати, й страшна, статистика. Тому на цей час девіз міжнародної «безпаперової» кампанії – «Час використовувати папір раціонально!». Обсяг вирубки лісу на сьогодні в кілька разів перевищує обсяг його природного відновлення. Зберігаючи тонну паперу, ми рятуємо життя 17 дорослих дерев, необхідних для його виробництва. У природі кожне дерево, проживаючи відведений йому вік, займає відповідну ділянку і виконує певні функції, зокрема поглинає вуглекислий газ та шкідливі речовини, що надходять у атмосферу з вихлопами автомобілів та викидами промислових підприємств. Натомість воно повертає в повітря кисень (не враховуючи біологічні активні речовини, які вбивають бактерії). Знищені дерева вже ніколи не зможуть виконувати своїх функцій в екологічній системі (17 дерев поглинають викиди 1 тонни вуглекислого газу).

Зараз має важливе значення переробка та вторинне використання паперу. Збирання та подальша переробка макулатури дає можливість значно зекономити природні ресурси. На жаль, збирається лише 10% макулатури, яка пізніше стає ресурсом для виготовлення нової паперової продукції. Збирати та здавати макулатуру – це не пережиток радянського минулого, а турбота про екологію.

Людина – дитя Землі, продукт природи, результат розвитку біосфери, один із видів органічного життя на нашій планеті – *Homo sapiens* (людина розумна). Тож давайте бути розумними і жити в гармонії з навколишнім середовищем, часткою якого ми є. І щоб не шкодити самим собі, треба робити все для того, щоб зберегти це середовище, проживши хоча б один день без паперу.

Провідний інженер з охорони природних екосистем О.О. Магданас

Збережемо території природно-заповідного фонду від вогню!

З настанням весняно-літнього періоду починається пожежонебезпечний період. Служба державної охорони Національного природного парку «Великий Луг» з відповідальністю підготувалася до ліквідації пожеж на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. Для своєчасної доставки до місця пожежі сил та засобів пожежогасіння, запобігання поширенню пожеж, їх виявлення та ліквідація, збереження лісових і степових біоценозів, ефективної роботи із забезпечення пожежної безпеки на території Парку, власними силами приведено в належний стан дороги протипожежного призначення довжиною 23,45 км., улаштовано мінералізовані смуги – 5,2 км. та протипожежний розрив – 0,5 км. Власними силами утримуються та обслуговуються п'ять пунктів зосередження пожежного інвентаря та транспорту. Посадовими особами служби державної охорони докладається максимум зусиль задля того, щоб не допустити виникнення пожеж, а за умови, що пожежа вже сталася – вживаються заходи щодо найшвидшої її ліквідації.

Як показує досвід, головним фактором виникнення пожеж є недбалість, а іноді і злочинна поведінка людей. У цьому році пожежі розпочалися в березні. І винні в цьому не суха та тепла погода, а люди, які не задумуються про наслідки своїх дій з вогнем. У багатьох випадках пожежі виникають внаслідок дитячих забавок із сірниками. Кинув запалений сірник у суху траву або розвів кострище з підібраних папірців – і запалало все навкруги. Що говорити про дітей, коли дорослі, навчені життєвим досвідом, кидають недопалки і навіть не думають, а що буде потім? У теплу пригожу днину немає нічого кращого, як відпочити від міської метушні на природі, послухати спів пташок, а ще розвести багаття та приготувати смачненьке. Розвели, приготували, поїли, пішли і забули. А вогонь не забуває робити свою справу, особливо у вітряну погоду. Сільським мешканцям відпочивати ніколи, «земля-годувальниця просить рук», та й худобу пора виводити на пасовища. Підпалять суху траву на вигоні та й підуть до господарства, а вогонь понесло вітром в усі боки, крик та

галас – ПОЖЕЖА! І біжать та їдуть працівники Парку, щоб загасити вогонь на суміжних територіях, бо перекинеться пожежа на землі природно-заповідного фонду, які, до речі, охороняються державою. Найчастіше так і буває.

Яких би запобіжних заходів не вживали працівники Національного природного парку «Великий Луг», без свідомої поведінки зі сторони громадськості, усвідомлення людьми масштабів загрози, що несе в собі вогонь, території та об'єкти ПЗФ не будуть у повній безпеці. Тільки уважне ставлення до природи та власна відповідальна поведінка стануть порукою збереження сформованих природних екосистем від пожеж.

Територія Парку – надзвичайно цікавий природний об'єкт, де зосереджена велика кількість тварин та рослин, серед яких зустрічаються рідкісні види. Крім того, У процесі горіння відбувається забруднення навколишнього середовища, а також опустелювання земель. Слід пам'ятати, що пожежа завдає великої шкоди, суттєво погіршує якість природного довкілля. Лісові насадження – наші степові перлини, які є багатством країни (а в наших південно-східних степах – неоціненні). Вони створюються десятиліттями, а знищуються в одну мить. Зберегти їх від стихії вогню – громадський обов'язок. Законодавством за порушення вимог пожежної безпеки передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність.

Люди, шануйте природу, і вона завжди буде вдячна вам і вашим нащадкам.

Добробут країни залежить від кожного.

Провідний інженер з охорони природних екосистем О.О. Магданас

Закликаємо – бережіть природу!

З кожним днем все яскравіше світить сонце, і все частіше прокидається бажання виїхати з міста на природу, сподіваючись побачити щось незвичайне, отримати порцію нових приємних вражень. Але куди б ми не поїхали, ми гарантовано зустрінемо сліди своїх попередників: пластикові пляшки, витоптані галявини, обгорілі кущі та дерева, зірвані квіти. Дисгармонія, внесена людиною, не може залишитись непоміченою. Щоб допомогти зберегти існуючі цінності, закликаємо вас дотримуватися і пропагувати культурні правила поведінки на природі!

Прибирайте за собою все сміття. Навіть кинуті рештки бананів та апельсинів псуватимуть навколишній вигляд не менше року. Пластикові пляшки або банки з-під пива взагалі самі не зникнуть. Не виключено, що ви прийдете сюди ще раз, і в цьому випадку буде надія, що місце зустріне вас первозданною чистотою. На досить популярних місцях відпочинку нині можна побачити гору сміття в одному місці. Не уподібнюйтесь тим "любителям" природи, які вважають такий спосіб утилізації сміття культурним. Не вносьте свою лепту в знищення природи. Забирайте своє сміття з собою і залишайте від-

відане місце хоча б у такому стані, в якому воно було до вашого приходу, а ще краще - прихопіть сміття, залишене до вас.

Отримуючи задоволення від спілкування з природою, не завдавайте їй шкоди. Вносьте в неї якомога менше змін фактом свого існування. Пам'ятайте про майбутнє. Ви тут не востаннє і від вас залежить те, як буде виглядати обра-не вами місце наступного разу. Бережіть природу!

Провідний фахівець з рекреації Сотнікова А.В.

Похитнулись дерева високі в тіні.

Це ліс – відкриває стежину мені.

А по краєві вересу пишний вінок.

Розложив він свій цвіт, мов весною бузок.

А там далі – два дуби: столітніх ростуть.

Поміж ними стежину мурашки зайдуть.

Сосни пишні своє розложили гілля,

І стоять, наче в них: вже давно забуття.

Лісового повітря вдихни залюбки.

Будуть помисли свіжі і чисті думки!

Пам'ятай ще з дитинства ці дивні рядки:

ЗНАЙ ПРИРОДУ, ЛЮБИ ЇЇ І БЕРЕЖИ!!!

Тваринний світ НПП «Великий Луг»

Різноманіття ландшафтів та рослинного світу території парку зумовлює і різноманіття видів тварин, що мешкають тут. Тваринний світ представлений як видами степової фауни, так і водно-болотними та лісовими видами.

На території парку зустрічається досить багато рідкісних видів тварин, занесених до Червоної книги України та міжнародних «червоних» переліків.

З «червонокнижних» видів плазунів тут зустрічаються полоз жовточеревий та гадюка степова (постійно перебувають в Маячанській балці).

З «червонокнижних» видів птахів зустрічаються пугач, канюк степовий, лунь польовий, лунь степовий, балабан, сапсан, боривітер степовий, чернь білоока та ін.

Господарча цінність території парку полягає в наявності на його території мисливських видів тварин - ондатра, єнотовидний собака, свиня дика, заєць сірий, лисиця, куниця кам'яна, козуля.

Найчисленнішим класом хребетних є птахи. На момент створення Національного парку зареєстровано 187 видів. Серед них: орлан-білохвіст, орел-могильник, підорлик великий, скопа, огар. Досить звичайними є: сойка, сиворакша, бджолоїдка, горлиця, припутень, сови вухата і болотяна, дятли сирійський і сивий,

іволга, одуд, ластівка. Тут мешкають дрібні соколинні, кулики, горобинні, гусеподібні, качинні. На прольоті бувають журавлі, чорний лелека, червоновола казарка, галагаз та багато-багато інших птахів. Представники Червоної книги України та Європейських червоних списків складають 63 види.

Родина ссавців парку складається з 45 видів. Найбільшими серед них є козуля європейська, кабан дикий, вовк. Але найпоширеніші тут гризуни та рукокрилі: ховрах крапчастий, мишівка степова, вечірниця мала, нічниця ставкова, миша курганчикова та інші. Звичайними є їжак, білозубка мала, заєць-русак. Тут мешкає 9 видів хижаків, у тому числі борсук, лисиця, єнотовидний собака, тхір степовий. З 2003 року в лісовому ценозі присутня білка звичайна, яка перекочувала до Великого Лугу з Кримського півострова. У плавневій частині мешкають ондатра та здичавіла нутрія. 13 видів ссавців – представники Червоної книги України і Європейських червоних списків.

Національний природний парк «Великий Луг» закликає оберігати природу, охороняти її від негативного антропогенного впливу, щоб зберегти її для наших нащадків.

Провідний фахівець з рекреації Сотнікова А.В.

Фестиваль «Козацькі розваги»

1 жовтня відбувся ювілейний V фестиваль «Козацькі розваги».

Це традиційний захід, який організовують Національний природний парк «Великий Луг» та молодіжна громадська організація Клуб «Білі Ворони». Рік у рік під час заходу проводяться змагання двох команд у спортивних, силових та жартівливих конкурсах. Також гості фестивалю можуть відвідати містечко майстрів – придбати прикраси, ляльки, посуд та інші вироби майстринь та майстрів Василівського району.

На початку заходу всіх присутніх привітали голова Василівської районної ради Д.С. Калінін, голова м. Дніпрорудне Ю.М. Коробов, секретар Дніпрорудненської міської ради Л.П. Решетняк, директор НПП «Великий Луг» Т.Д. Йосипенко, президент Клубу «Білі Ворони» С.О. Решетов та директор Дніпрорудненського професійного ліцею С.М. Осипенко.

У цьому році на фестивалі змагалися команда Дніпрорудненського професійного ліцею «Ліцеїсти», капітан Шувалов Максим, та команда «Білі Ворони» молодіжної громадської організації Клуб «Білі Ворони», капітан Постоляк Дмитро. Суддівська колегія на чолі з головним суддею – Решетняк Л.П. складалася з чотирьох суддів: Андрія Єрьоменка, Віталія Лехмана, Дмитра Владимирова, Віталія Батовського.

У ході запеклої боротьби кожна команда

здобула по 7 перемог. Останній конкурс «Лавина на лаву» визначив команду-переможця фестивалю. Переможцем ювілейного V фестивалю «Козацькі розваги» стала команда «Білі Ворони», яка отримала почесну грамоту за перемогу та кубок. «Ліцеїсти» отримали грамоту за активну участь. Обидві команди були нагороджені солодкими призами від організаторів свята.

НПП «Великий Луг» та Клуб «Білі Ворони» висловлюють щире подяку всім, хто допомагав в організації та проведенні заходу, а також надав спонсорську підтримку, а саме: Дніпрорудненській міській раді, секретарю міської ради м. Дніпрорудне Решетняк Л.П., директору Дніпрорудненського ліцею Осипенку С.М., колективу Дніпрорудненської бібліотеки сімейного читання, директору Дніпрорудненського будинку культури «Гірник» Лучко Н.В., директору Малобілозерської естетичної гімназії-інтернату «Дивосвіт» Овсієнко Я.М., керівнику спортивного гуртка «Тайфун» Толочку О.А., керівнику еколого-краєзнавчого гуртка «Білі Ворони» ЦДЮТ МР Дніпрорудного Жук Н.С., члену Клубу «Білі Ворони» Петельку С.М., приватним підприємцям Троню І.М. та Осипенку В.М.

Завідувач СЕОТР Дроздова Г.С.

*Автори фото - Петелько Сергій Миколайович
Сотнікова Аліна*

Акція екологічно дії “Чисті джерела”

7 жовтня був проведений черговий етап щорічної акції екологічної дії «Чисті джерела».

Акція проходила на території рекреаційної зони НПП «Великий Луг» по узбережжю Каховського водосховища (від пляжу м. Дніпрорудного до Заячої галявини). Для зручності ми зібралися невеличкою групою та пройшли по узбережжю водосховища з метою знайти, розчистити та облаштувати джерела питної води. Під час акції ми знайшли 6 джерел, три з яких вже були облаштовані трубами, а в трьох інших ми встановили пластикові труби для покращення подачі води. Усі 6 джерел були очищені від

твердих побутових відходів, залишених відпочиваючими, а також розчищені від мулу та опалих гілок та листя.

Організатори заходу – НПП «Великий Луг» та Клуб «Білі Ворони» висловлюють подяку всім, хто взяв участь в акції: керівнику еколого-краєзнавчого гуртка «Білі Ворони» ЦДЮТ МР Дніпрорудного Жук Н.С., членам Клубу «Білі Ворони», вихованцям еколого-краєзнавчого гуртка «Білі Ворони» ЦДЮТ МР Дніпрорудного, учням Дніпрорудненської школи «Талант» Ляшко Карині, Постоялку Дмитрові, Нілову Володимирові.

Всеукраїнська науково-практична конференція

У цьому році відбулася друга Всеукраїнська науково-практична конференція «Збереження флори, фауни, природних середовищ в установах ПЗФ», присвячена 10-річчю Національного природного парку “Великий Луг”.

Свої наукові роботи на конференцію подали викладачі Дніпропетровського університету ім. О. Гончара; фахівці Ічнянського НПП, Мезинського НПП, Дворічанського НПП, члени молодіжної громадської організації Клуб “Білі Ворони”, співробітники НПП “Великий Луг”.

Усього на конференцію було подано 26 статей із різних тематик за такими напрямками: проблеми та перспективи розвитку об’єктів ПЗФ в Україні, збереження та охорона рослинного світу, збереження та охорона тваринного світу, моніторинг та збереження біорізноманіття в установах ПЗФ України, еколого-освітня діяльність, туризм та рекреація, дослідження палеонтологічних знахідок. За матеріалами конференції виданий збірник.

Запрошуємо на екскурсії

Тихо осінь ходить гаєм.

Ліс довкола аж горить.

Ясен листя осипає,

Дуб нахмурений стоїть.

І берізка над потоком

Стала наче золота.

Вітер, мовби ненароком,

Їй косиці розпліта...

З приходом осені природа манить своїми фарбами. У цей період хочеться бути ближчим до природи, спілкуватися з нею, вдихати чисте осіннє повітря.

Працівники НПП “Великий Луг” спільно з молодіжною громадською організацією Клуб “Білі Ворони” та небайдужими людьми ретельно прибирали сміття, ремонтували столи та лавки, розчищали джерела, щоб ви знову змогли

завітати до нас на екскурсії туристичними маршрутами та екологічними стежками.

Період з квітня по жовтень найвідповідальніший для нас – період екскурсій, спілкування з природою, період, коли ви можете своїми очима побачити красу та велич нашого краю!

На території Парку діють екологічні стежки: "Первоцвіти", "Дніпровські крутосхили", "Сім маяків" та туристичні маршрути: "Скелянські штольні", "Дно Понтійського моря", "Парк Дружба", "Крутосхили Каховського водосховища". Також у цьому році почав діяти новий туристичний маршрут "Шляхом пращурів", де ви зможете ознайомитися з історією рідного краю, роботою науково-дослідного розсадника Парку, краєвидами крутосхилів Каховського водосховища та насолодитися первозданною природою.

Запрошуємо вас завітати на екскурсії!

Засновник та видавник газети
НПП «Великий Луг»

Свідоцтво про державну
реєстрацію

Серія 33 № 1003-278-Р від 03.12.2010

Адреса НПП «Великий Луг»:

вул. Зелена 3,
м. Дніпрорудне,
Василівський р-н,
Запорізька обл.,
71630

Тел./Факс: (06175) 6-65-78

Ел. пошта: grandmeadow@ukrpost.ua
grandmeadow@i.ua

Наш сайт: www.grandmeadow.org.ua

Редактор Дроздова Г.С.

Розповсюджується
Безкоштовно